

Informe de gestió de la Fundació TMB, any 2021

Abril 2022



Patronat

La Fundació TMB es va constituir l'any 2010 amb la missió de conservar i difondre el patrimoni històric i cultural de TMB, i alhora fomentar i promoure accions de caràcter social per facilitar la inclusió, l'accessibilitat, la sostenibilitat, la cooperació, la solidaritat i els valors del transport públic entre la ciutadania, aspectes que donen suport a la visió i missió de TMB

El seu patronat està integrat per les persones i entitats següents:

| | |
|-----------------------|---|
| Presidenta: | Laia Bonet Rull |
| Vicepresident: | Gerardo Lertxundi Albéniz |
| Director: | Santiago Torres Sierra |
| Secretari: | Oriol Sagarra Trias |
| Vocals: | Fundació Privada ECOM, representada per Montserrat García Blasco Fundació ONCE, representada per Enric Botí Castro de la Peña Joaquim Balsera García Raquel Díaz Caro Raül Casas Velo |

Els nostres objectius

- El foment del transport públic i de la mobilitat urbana de Barcelona i la seva àrea metropolitana, en línia amb el propòsit de les companyies fundadores, contribuint així al desenvolupament més sostenible i més equitatiu de la societat.
- L'aportació de valor a l'objecte social de les companyies que conformen el grup TMB.
- L'impuls d'accions que afavoreixin la inclusió de tots els col·lectius, garantint l'accessibilitat universal al transport públic de totes les persones.
- El desenvolupament de projectes socials, culturals, educatius i cívics, així com de promoció i preservació del patrimoni històric i documental de TMB.

Responsabilitat Social

Responsabilitat Social

Durant l'any 2021 s'ha elaborat el *Pla de Responsabilitat Social i Sostenibilitat de TMB – Agenda 2030*.

Des d'aquest àmbit, s'impulsa la incorporació de criteris d'ASG (ambientals, socials i de bon govern) a l'organització, propiciant un enfocament de gestió alineat amb el desenvolupament cada cop més sostenible i equitatiu de la societat.

Durant el 2021, s'han dut a terme les següents actuacions:

Febrer: Final de la fase d'identificació de reptes de l'organització alineats amb els principals referents normatius i tècnics de responsabilitat social i sostenibilitat i amb l'Agenda 2030.

Març: Redacció del document base i el quadre de comandament del Pla d'RSiS.

Novembre: Adequació al Pla estratègic 2025 de TMB.

Desembre: Aprovació del Pla pel comitè de direcció.

Dona i Diversitat

Dona i Diversitat

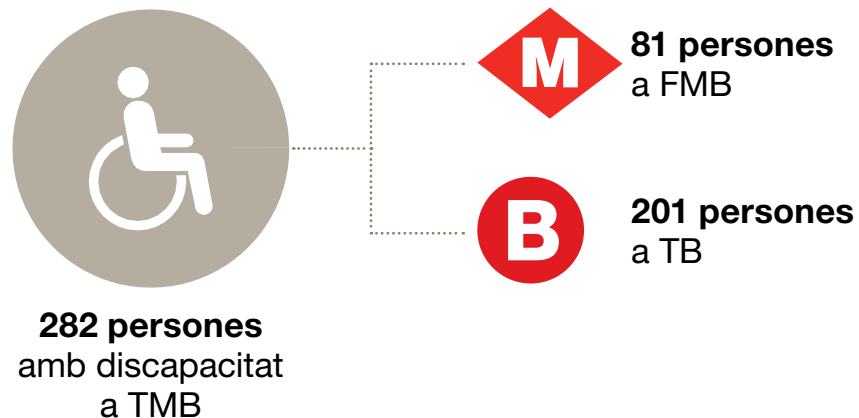
Una organització socialment responsable, com de fet ho és TMB, ha d'abordar necessàriament la diversitat humana com a font de riquesa, tant a nivell intern com en relació a la ciutadania en general.

Des d'aquesta perspectiva, durant el 2021, s'han desenvolupat les següents actuacions:

I. Definició del projecte global de gestió de la diversitat humana i inclusió a TMB.

II. Discapacitat:

— Seguint del percentatge de persones amb discapacitat a la plantilla de TMB, d'acord amb la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social (Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre). Actualment, hi ha 282 persones amb discapacitat a les empreses de TMB, el que representa un 3,31% de plantilla; distribuït per companyies, tenim a 81 persones a FMB (2,10%) i 201 persones a TB (4,34%).



Dona i Diversitat

- **Potenciació d'accions orientades a la incorporació de persones amb discapacitat a la plantilla:** adequació dels processos de selecció, difusió segmentada de les convocatòries de noves places, prescripció de TMB com a organització inclusiva i accessible per a tothom, potenciació d'acollida d'estudiants en pràctiques que acreditin discapacitat (especial consideració a la discapacitat intel·lectual).
- **Desenvolupament d'iniciatives de sensibilització i conscienciació adreçades tant a la plantilla com a les persones usuàries:** "Igual de diferents, igual de professionals", exposició promoguda per Eurofirms Fundació durant el mes de desembre a l'estació de metro Ciutadella-Vila Olímpica, que, mitjançant il·lustracions de Javi Royo, visibilitza situacions quotidianes de persones amb diferents tipologies de discapacitat al seu entorn laboral.

III. Impuls per l'elaboració dels plans d'igualtat de TB i FMB:

Constitució de les comissions negociadores a les dues companyies, formació de les persones integrants, diagnòstic de situació d'acord amb els RD 901 i 902 d'octubre de 2020, organització d'espais de debat i definició de mesures correctores, amb la finalitat d'aprovar els plans d'igualtat al març de 2022.



Exposició "Igual de diferents, igual de professionals".

Dona i Diversitat

IV. Accions d'atracció i impuls del talent femení:

- **Març**, commemoració del 8-M amb la iniciativa “*Dones en moviment*”, una peça de vídeo central i quatre testimonials de companyes que ocupen llocs tradicionalment masculinitzats, amb participació de companys visibilitzant el seu propi entorn de treball.
- **Juliol-octubre**: “*Humanitats en femení*”, exposició a l'estació de Ciutadella-Vila Olímpica, promoguda per l'UPF i comissariada per M. Àngels Cabré, mostrant dones que han contribuït al llarg de la història al desenvolupament de la societat.
- **Octubre**: “*Dones Tech per a noves destinacions*”, en col·laboració amb la Universitat Politècnica de Catalunya, amb motiu del seu cinquantè aniversari, difusió mitjançant una exposició a l'intercanviador de metro Diagonal i sèrie d'entrevistes individuals de l'experiència de nou dones formades en disciplines STEM impartides a diferents facultats de la UPC que estan desenvolupant la seva trajectòria professional a TMB.
- **Novembre**: Participació al Saló de l'Ocupació de Barcelona, amb un estand permanent durant tota la fira per explicar les diferents opcions professionals que oferim i col·loquis de matí i tarda per tal que sis dones treballadores amb perfils diversos, sota el títol “TMB lliure d'estereotips de gènere”, compartissin les seves experiències a la companyia.



Imatge d'una de les participants a les entrevistes de "Dones Tech per a noves destinacions".

Dona i Diversitat

V. Prevenció de l'assetjament:

- 5/3/2021: presentació pública conjuntament amb la Diputació de Barcelona del Pla per a la prevenció de l'assetjament sexual i per raó de sexe (dones).
- 17/5/2021: campanya contra la LGTBI-fòbia al transport públic.
- 28/7/2021: presentació del pla contra la LGTBI-fòbia al transport públic treballat conjuntament amb l'Observatori contra l'Homofòbia de Catalunya.
- Juliol-agost: Col·laboració a la campanya de l'Ajuntament de Barcelona "LGTBI-fòbia, no ets benvinguda".
- 23 de novembre: Amb motiu del Dia Internacional contra la Violència Masclista, organització d'un cinefòrum sobre la matèria a l'estació de metro Universitat, amb la participació de Sira Vilardell, Alba F. Pons i Raquel Díaz Caro.
- Novembre-desembre: Campanya per a la prevenció de l'assetjament a les xarxes de transport públic.



Acte de presentació del Pla per a la prevenció de l'assetjament sexual i per raó de sexe (dones).



Col·laboració a la campanya de l'Ajuntament de Barcelona "LGTBI-fòbia, no ets benvinguda".

Projectes Socials

Projectes socials

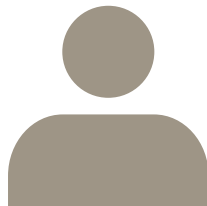
Des d'aquest àmbit, es promou la cultura de la cooperació i la solidaritat mitjançant actuacions adreçades a la plantilla i es propicien col·laboracions amb els col·lectius més vulnerables i amb el tercer sector d'acció social, materialitzant el compromís de TMB amb el desenvolupament equitatiu de la societat.

Durant el 2021, un any en què l'activitat ha estat marcada per la pandèmia de la covid-19, s'han pogut dur a terme:

I. **Serveis solidaris per a la mobilitat:** 19 serveis solidaris de bus, amb la col·laboració de 19 professionals voluntaris, que han emprat 76 hores i han beneficiat 285 persones de col·lectius en risc d'exclusió social. Cal destacar la valoració positiva que fan d'aquesta activitat les parts implicades, per part de les entitats que destaquen el tracte humà de les persones que la fan possible i per part del voluntariat TMB que afirma sentir-se orgullós de la seva empresa.



**19 serveis
solidaris de bus**



**19 professionals
voluntaris**



**76 hores
emprades**



**285 persones
beneficiades**

Projectes socials

II. **Col·laboracions puntuals en difusió:** S'han acordat un total de 108, per donar a conèixer iniciatives/esdeveniments/campanyes d'entitats del tercer sector social mitjançant canals de comunicació propis de TMB.

III. **Convenis de col·laboració amb:**

- **Fundación ANAED (trastorns mentals)**, per sumar-nos a una acció de conscienciació consistent a un projecte audiovisual format per cinc curtsmetratges-documentals, que, sota el títol “Saber que se puede”, vol visibilitzar que els trastorns mentals i especialment la depressió es poden abordar i superar. El curtsmetratge dedicat a persones de la tercera edat va tenir com a escenari la cotxera d’Horta i un dels nostres autobusos, recollint les experiències i opinions de persones grans “fent un viatge”, que equival a la vida, i amb diferents parades per parlar de temes relacionats amb la malaltia i la seva cura, sempre des d’una perspectiva positiva.
- **Comissió catalana d’ajuda a persones refugiades (CCAR)**, amb l’objectiu de desenvolupar accions de sensibilització, divulgació i promoció de les seves activitats, centrades en la defensa del dret d’asil de les persones desplaçades arreu del món, amb especial èmfasi en aquelles basades en el gènere i en l’orientació sexual i/o la identitat de gènere, així com donar a conèixer la xarxa de transport públic de TMB a través del projecte educatiu.
- **Federació ECOM**, amb motiu de la celebració del seu cinquantè aniversari, potenciant la campanya de comunicació per rebutjar l’ús d’etiquetes discriminatòries per referir-se a les persones amb discapacitat i reivindicar el seu tractament com a ciutadania de ple dret, tot posant en valor la tasca duta a terme per l’entitat durant aquests 50 anys.



Presentació de la campanya de col·laboració amb motiu del 50 aniversari de la Federació ECOM.

Projectes socials

— **Creu Roja**, per realitzar accions solidàries conjuntes i donar a conèixer la tasca humanitària de l'ONG.

IV. **Tria la teva causa i Mou-te 2021.** Onzena edició d'aquest projecte, procés de participació de la plantilla TMB per escollir la principal iniciativa solidària de l'any. Les persones amb Alzheimer i les seves famílies va ser el projecte presentat per la treballadora Núria Vila, escollit majoritàriament per la plantilla (amb el 39,90% dels vots), i va esdevenir en conseqüència la causa motivadora de la principal iniciativa solidària de la companyia. Així, durant el darrer trimestre de l'any, es van realitzar activitats de conscienciació amb el lema “Mou-te per un futur sense Alzheimer”, de la mà de la Fundació Pasqual Maragall. Aquesta també ha estat una edició condicionada per la pandèmia, fet que no ha permès dur a terme totes les accions programades, que finalment van ser:

- Del 8 de novembre al 10 de desembre: Exposició fotogràfica “Protagonistes de l'Alzheimer” al passadís de l'intercanviador de metro Diagonal. A través dels diferents perfils de persones que pateixen i conviuen amb la malaltia.
- 9 de novembre: Acte de presentació institucional i inauguració de la mostra fotogràfica “Protagonistes de l'Alzheimer”.
- 11 de novembre: Xerrada-col·loqui *online*, “Gestió de la incertesa enfront de la malaltia”, a càrrec d'Ángeles Castillo, psicòloga i terapeuta de la Fundació Pasqual Maragall.



Exposició fotogràfica "Mou-te per un futur sense Alzheimer" a l'intercanviador de Diagonal.

Projectes socials

- 23 de novembre: Acció de captació de socis per a projectes de la Fundació Pasqual Maragall, al passadís d'enllaç de l'estació de metro Diagonal.
- L'activitat "*Pinta neurones*", programada per al 14 de desembre, amb la participació d'alumnes de 5è i 6è de primària de l'escola Estel de la Sagrera, no es va poder dur a terme a causa de la situació de la pandèmia.

TMB
Educa

TMB Educa

Aquest projecte té la missió de dissenyar i dur a terme un seguit d'accions orientades a contribuir a la construcció d'un model educatiu que incorpori els valors de la mobilitat sostenible, segura i equitativa, mitjançant el desplegament de diferents programes d'actuació (tallers de mobilitat i accions formatives destinades a col·lectius diversos: escolars, universitaris i gent gran). Així, es treballa el vincle entre mobilitat i civisme per aconseguir quatre objectius concrets:

- Fomentar un canvi cultural incidint en els hàbits i les actituds sobre la mobilitat de la ciutadania.
- Promoure una mobilitat sostenible i segura que comporti un canvi d'ús de l'espai urbà.
- Educar amb la finalitat de millorar la manera de moure's d'acord amb els criteris i els principis de sostenibilitat i seguretat.
- Impulsar actituds cíviqes a la mobilitat de la ciutadania: respecte per les instal·lacions i els serveis i millora de la convivència amb la resta de persones usuàries.



TMB Educa

I. Visites educatives a les instal·lacions de TMB, suspeses durant un curs acadèmic complet, es van reprendre les activitats al setembre coincidint amb l'inici de curs 2021-2022. Des d'aleshores, s'han fet 101 activitats amb l'assistència d'un total de 2.261 alumnes.

II. TMB Educa i Civisme – Ponent

Una de les quatre noves propostes del projecte educatiu, relacionada amb el foment del civisme entre joves, es va desenvolupar durant dos dies, amb alumnes de l'escola Jaume Balmes del Prat de Llobregat. Així, l'equip de TMB Educa es va desplaçar al centre per impartir el taller a les classes de 5è i 6è curs i, posteriorment, van visitar la cotxera de Ponent per veure el seu funcionament i prendre consciència del que significa treure el servei d'autobusos cada dia.



Visita de l'escola Jaume Balmes del Prat de Llobregat a la cotxera de Ponent.

TMB Educa

III. Taller TMB es mou per l'educació

L'últim trimestre de l'any, s'ha reprès aquest projecte, que busca prevenir l'abandonament prematur dels estudis entre nois i noies que cursen 3r i 4t d'ESO, de manera que l'alumnat contacta directament amb persones de la plantilla de TMB (d'un ampli ventall de professions) que, amb el seu exemple, els motiven per continuar formant-se, esdevenint un referent positiu i coneixent així informació real sobre qüestions com, per exemple, fórmules per planificar els recorreguts de les xarxes de transport públic, com regulen la circulació els centres de control de metro i de bus, com es recullen i utilitzen dades, la incidència de l'incivisme en el servei, quin és el funcionament d'una cotxera de bus o de la xarxa de metro o com es dissenya una acció de comunicació. En aquesta edició, han participat dotze alumnes de l'Institut de Barcelona Josep Comas i Solà, de Trinitat Vella.

IV. Convenis de col·laboració amb:

— **Fundación Tomando Conciencia**, per potenciar el projecte educatiu de TMB a través d'una prova pilot amb aquesta entitat, promovent la incorporació de valor compartit a la trajectòria curricular d'estudiants, mitjançant la realització d'activitats educatives específiques a l'escola Fedac de Sant Andreu, relatives al medi ambient i a la mobilitat inclusiva.



Visita de l'Institut Josep Comas i Solà per participar en el projecte TMB es mou per l'educació.



Imatge de la presentació del projecte TMB es mou per l'educació a l'Institut Josep Comas i Solà, de Trinitat Vella.

TMB Educa

- **Fundació Berstelman**, en el marc del projecte “Empreses que inspiren”, per traslladar un missatge comú sobre la necessitat que les empreses impulsin la millora dels processos d’orientació acadèmica i professional de joves estudiants mitjançant bones pràctiques, i concretament a TMB, organitzant una activitat educativa específica que pretén motivar-los en la cerca del seu futur professional i laboral mostrant d’una manera pràctica el ventall de possibilitats que oferim, sempre acompanyats de persones treballadores que expliquen la seva pròpia experiència.

V. Revisió del projecte educatiu

Amb una doble finalitat:

- L’adequació a les expectatives pedagògiques de la comunitat educativa tot incorporant la creixent contribució de TMB al desenvolupament sostenible i equitatiu de la societat, i
- La conveniència d’oferir una proposta digital d’activitats adaptada a les noves tecnologies, que ofereixi experiències interactives i d’altres materials molt més versàtils per treballar des dels mateixos centres educatius.

TMB Educa ha mantingut el Segell de Qualitat Educativa del Consell de Coordinació Pedagògica. Aquest reconeixement l’atorguen l’Institut de Ciències de l’Educació (ICE) de la Universitat de Barcelona i l’Institut Municipal d’Educació de Barcelona (IMEB).

TMB
Cultura

TMB Cultura

Des d'aquest àmbit, es promocionen i s'organitzen activitats de potenciació de l'art i la cultura a les instal·lacions de TMB, s'aporta un valor afegit a l'experiència de viatge en les xarxes de metro i bus i es generen sinergies amb el sector associatiu i institucional del món cultural de Barcelona i la seva àrea metropolitana.

Durant l'any 2021 s'han dut a terme les activitats següents:

I. Pròrroga de convenis marc de col·laboració, per a la realització d'accions conjuntes de divulgació i promoció de projectes culturals impulsats per institucions de l'entorn, com ara el Museu Nacional d'Art de Catalunya, el Museu d'Art Contemporani de Barcelona, L'Auditori de Barcelona, el Gran Teatre del Liceu i el Palau de la Música Catalana.

II. Concurs de Relats Curts de TMB - XV edició: A principis del mes de març es va posar en marxa aquesta iniciativa, que engloba diverses categories de participació i genera un microlloc web des del qual s'hi pot participar i compartir els relats. La novetat d'aquesta edició ha estat la creació de la biblioteca digital del concurs, en la qual es poden trobar els relats finalistes i guanyadors de les edicions anteriors, que s'anirà completant cada any de manera que pugui tenir un contingut permanent. A més, la temàtica inspiradora d'aquesta edició eren els valors de la Fundació TMB: el respecte i la preservació del medi ambient, la diversitat humana, la inclusió social, la igualtat d'oportunitats i la no discriminació, la solidaritat, la cooperació, el civisme i la convivència, l'educació, la promoció de la cultura i la preservació del patrimoni històric.



Imatge de la invitació al lliurament de premis del 15è Concurs de Relats Curts de TMB.

TMB Cultura

III. **Subtravelling Festival - XII edició:** Aquest concurs internacional de curtmetratges al metro va començar al mes de setembre, amb la col·laboració per sisè any consecutiu del Seoul Metro International Subway Film Festival (SMIFF), de manera que els dos operadors van dur a terme els seus respectius festivals de cinema suburbans compartint curts i altres sinergies. Una de les novetats d'aquesta edició va ser l'estrena d'un concurs, a la plataforma *Reels* d'Instagram, que consistia a mostrar en 15, 30 o 60 segons un trajecte en transport públic amb una mirada creativa, acompanyat amb música i amb l'etiqueta especial #Subtravellingreels. S'hi van presentar un total de 45 propostes, i va resultar guanyadora la presentada per Mireia López i Curià sota el títol *El teu nom*. La celebració de l'acte de lliurament de premis es va haver de posposar donada l'evolució de la pandèmia, i finalment es va celebrar el 4 d'abril de 2022 als cinemes Filmax Gran Via.

IV. **Música al Metro:** Actualment, existeixen un total de 43 punts habilitats a la xarxa de metro perquè les persones de l'associació de músics de carrer (AMUC) puguin disposar d'un espai públic per interpretar els seus repertoris i, alhora, contribuir al fet que les persones usuàries del metro puguin gaudir d'una experiència de viatge més acollidora i agradable. No va ser fins al 14 de juny que es va iniciar la tornada progressiva dels instruments de vent al metro, prohibits fins aleshores com a mesura sanitària preventiva.



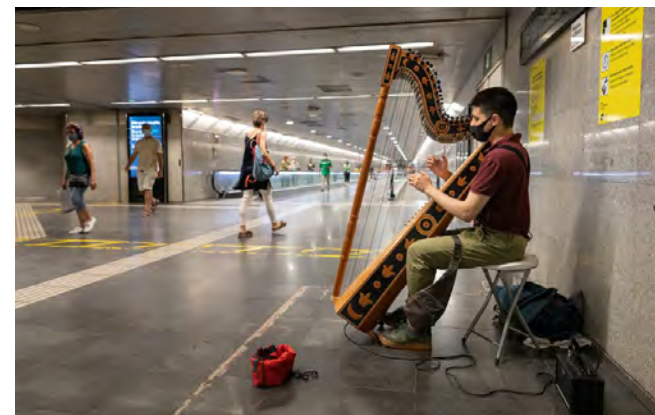
Imatge de la invitació al lliurament de premis Subtravelling Festival - XII edició.

TMB Cultura

V. Dia Europeu de la Música - 21 de juny: Amb motiu d'aquesta celebració, TMB i l'Associació de Músics del Carrer i del Metro de Barcelona (AMUC) van engegar una acció conjunta cultural i festiva, consistent en la interpretació simultània i en públic de la coneguda cançó de Bobby McFerrin Don't Worry, Be Happy. Així, els acords de la famosa cançó van sonar al mateix temps, a les dotze del migdia, en nou vestíbuls i intercanviadors d'estacions de metro. VI. Estrena del musical de Dagoll Dagom Bye Bye Monstre: El 6 de novembre, la companyia Dagoll Dagom va estrenar el seu primer musical familiar inspirat en els relats guanyadors de la categoria infantil del Concurs de Relats Curts de TMB 2020, una edició marcada per la situació de pandèmia. Amb cançons de Dàmaris Gelabert i un text de Marc Artigau, el musical prenia elements de la realitat que els participants (més de quatre-cents) de la categoria dirigida a infants i joves dels Relats Curts havien inclòs en els seus escrits.

VI. Festival 48h Open House Barcelona - XII edició: Un any més, TMB ha col·laborat amb aquesta iniciativa, obrint les portes de tres espais singulars de les instal·lacions de metro i autobusos: la cotxera del Tramvia Blau, la cotxera d'Horta i els tallers de Can Zam de les línies 9/10 del metro. Els espais es van poder visitar amb guia durant el dissabte 23 i el diumenge 24 d'octubre. Un total de 568 persones van conèixer les tres instal·lacions.

COTXERA TRAMVIA BLAU - 234 visites
COTXERES TMB - HORTA - 273 visites
COTXERES TMB L9 CAN ZAM - 61 visites



Imatge del Dia Europeu de la Música.

TMB Cultura

IX. Exposicions temporals a l'Espai Mercè Sala

- **Rojo Clavel - del 17 de febrer al 23 d'abril.** Juntament amb el Teatre Lliure es va presentar un mapa conceptual en forma de collage que va combinar fets reals amb hipotètics. Dos murals inspirats en l'estètica i l'imaginari de la dissidència que regnava durant els anys setanta i els vuitanta a la ciutat de Barcelona. Un recorregut per la vida de José Tenorio, per la Ciutat Comtal i el seu context històric LGBTI.
- **“Els colors de l'agraïment, un camí d'esperança” - del 28 d'abril al 23 de juny.** Exposició comisariada per Philip Stanton que mostra el procés de creació del mural titulat Els colors de l'agraïment, ubicat a l'estació de metro Guinardó - Hospital de Sant Pau (L4) i realitzat per l'artista durant l'estiu del 2020.
- **Exposició “La nueva Eva” - del 28 de juny al 15 d'octubre.** Una col·laboració entre artistes trans i Jordi Otix, fotògraf documental i artístic de Barcelona, que ofereix una reflexió sobre l'art com a eina de posicionament que pot canviar les coses, generant consciència envers la llibertat dels cossos, el gènere i l'afecte.



Imatge de la lona d'entrada de l'exposició "Rojo Clavel".



Exposició "Els colors de l'agraïment, un camí d'esperança".

TMB Cultura

— **Miró. De l'objecte a l'escultura - del 20 d'octubre de 2021 al 20 de gener de 2022.** “*Fotografies de Joaquim Gomis*”, una mostra que recull en imatges alguns dels objectes que fascinaven i inspiraven Joan Miró per a la seva obra. Les instantànies van ser preses entre el 1942 i el 1950, quan l'artista havia tornat a Barcelona després de passar la Segona Guerra Mundial a França.

VII. Nit dels Museus: 15 de maig. Un any més, TMB es va sumar a la celebració de la Nit dels Museus, amb l'obertura de portes de l'espai Mercè Sala, que oferia l'exposició “*Els colors de l'agraïment*”, de l'artista Philip Stanton. Més de vuitanta persones van visitar la mostra.



Imatges de l'exposició "Miró. De l'objecte a l'escultura".

Patrimoni històric

Patrimoni històric

Fonamentat en la custòdia i la promoció del fons patrimonial de TMB, aquest àmbit s'encarrega de vetllar per la conservació de vehicles antics, documentació, edificis històrics, objectes i materials catalogats que són testimoni de la història del transport públic de Barcelona i la seva àrea metropolitana, amb l'horitzó de la creació d'una exposició única i permanent del transport públic.

Al llarg del 2021, s'han abordat les següents actuacions:

I. Disseny i organització del centenari de la xarxa de bus: S'han concentrat esforços en la construcció i preparació del programa del centenari de la xarxa d'autobusos, amb propostes com ara el disseny i distribució a la totalitat de la plantilla del calendari corporatiu 2022 amb dotze fotografies del fons de la Fundació TMB, la postal de Nadal en format digital i físic al·lusiva a l'efemèride, la creació del recurs digital Crònica d'un viatge per explicar d'una manera didàctica i interactiva la història del que han estat aquests cent anys de la xarxa de bus de Barcelona, la definició del projecte expositiu al pavelló Victòria Eugènia entre l'1 de setembre i el 7 de novembre de 2022, l'edició de tres llibres: "Els autobusos a Barcelona: 100 anys fent xarxa (1922 – 2022)" de Ricard Fernández, "Història de la CGA 1922-1940 Compañía General de Autobuses de Barcelona" de l'historiador Albert González Massip i "Petita història de la Xarxa d'Autobusos", escrit per Daniel Venteo amb il·lustracions de la dibuixant Pilarín Bayés, etc.



Portada del calendari corporatiu 2022.

Patrimoni històric

II. Actuacions de restauració:

- **Tilling Stevens Imperial:** El 20 d'abril van començar els treballs de restauració d'aquest vehicle, a càrrec de l'empresa adjudicatària, Consman Truck, SL. Aquest projecte compleix amb un dels objectius principals de la Fundació TMB, que és la conservació del patrimoni històric de la companyia. Al llarg de tot l'any s'han anat realitzant la totalitat de les tasques de restauració previstes, per tal que estigui enllestit durant el primer quadrimestre de 2022, essent una de les activitats estrella del programa del centenari de la xarxa d'autobusos.
- **Porta de Sagrada Família:** Com a part de l'obra de remodelació del vestíbul principal de l'estació de metro de Sagrada Família L5, s'ha recuperat la porta de ferro forjat que originalment donava accés a aquestes dependències, incorporant-se així al catàleg de patrimoni històric de TMB. La porta, que data de l'any 1970 i va ser elaborada manualment, s'ha restaurat com a peça artística i el passat 12 de març va ser col·locada al mateix vestíbul però en una altra posició.



Imatge del procés de restauració de l'autobús Tilling Stevens.



Imatge de la porta de ferro forjat restaurada amb motiu de les obres de remodelació del vestíbul principal de l'estació de metro de Sagrada Família L5.

Patrimoni històric

III. Actuacions de digitalització

- **Biblioteca de Patrimoni Històric:** S'ha completat la digitalització de les actes dels Consells d'Administració de les diferents companyies, des de l'any 1906 fins al 2000 (80 llibres – 10.000 pàgines).
- **Arxiu fotogràfic:** Continua la pujada d'imatges a Videoma, el programari de gestió de continguts multimèdia de TMB. Ja estan disponibles 8.100 imatges. Actualment, s'està treballant en la digitalització de la col·lecció de negatius d'acetat, originals dels anys trenta i quaranta, i en la col·lecció d'imatges de la construcció del Gran Metro.

IV. Incorporació de nous autobusos a la col·lecció de Patrimoni històric: Hem rebut 13 vehicles en desús (12 autobusos i un camió grua), propietat de Transports de Barcelona. Amb això, actualment disposem de 60 vehicles que juntament amb els 4 trens i els 16 tramvies, conformen el material mòbil de la Fundació TMB.



Imatge històrica de l'arxiu fotogràfic.

Patrimoni històric

V. **Exposició visitable:** Continuem treballant en la identificació d'un espai que allotgi una exposició permanent i única del transport a la ciutat de Barcelona, amb l'objectiu prioritari de preservar i fer difusió del nostre fons patrimonial.

VI. **Jornades de Patrimoni Històric Ferroviari:** El 27 d'octubre vam participar en la IX Jornada de Patrimoni Històric Ferroviari de Catalunya, en el marc de l'any Europeu del Ferrocarril i organitzada pel Grup de Patrimoni Històric de Catalunya.

VII. **Incoació d'expedients per a la declaració de BCIN per a cinc vehicles de la Fundació TMB:** Com a membres del Grup de Treball de Patrimoni Històric Ferroviari de Catalunya (GTPHFC), i en compliment de l'objectiu de preservació activa del patrimoni, s'ha completat el tràmit per a la declaració de béns culturals d'interès nacional (BCIN) a favor de dotze vehicles de la Fundació TMB. Aquests vehicles són: tramvia de Cavalls n.2 (any 1888), 7 tramvies elèctrics de Tramvia Blau números 2, 5, 6, 7, 8, 10 i 129 (anys 1901 - 1904), primer metro del Gran Metropolità (any 1924), tramvia 867 (any 1924) i primer metro del Metro Transversal (any 1926), Tramvia elèctric 1 Mataró-Argentona (any 1928). Els expedients per a la declaració de BCIN ja han estat aprovats pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, qui ha iniciat el període d'incoació de 18 mesos. Segons publicació del DOGC Núm.8559 – 9.12.2021.



Imatge de la Jornada de Patrimoni Històric Ferroviari de Catalunya.

Accessibilitat Universal

Accessibilitat Universal

Dirigida a millorar les condicions de desplaçaments de totes les persones, independentment de les seves capacitats físiques, sensorials, cognitives i de comunicació, és per aquest motiu que es plantegen solucions des d'una òptica del "Disseny per a tothom", que representa una millora per a tota la població. Per arribar a aquesta fita, la plena accessibilitat a TMB, hem d'incorporar aquesta capa des de la gènesi dels projectes.

Palanca de canvi en la millora de la qualitat en el servei de mobilitat

El servei d'Accessibilitat porta a terme importants tasques contínues anuals de diferents àmbits, com les obres d'adaptació o rehabilitació d'estacions, licitacions de material mòbil o d'altres transversals com la formació.

2021-2022

Revisió dels projectes d'adaptació. En coordinació amb el departament de Territori de la Generalitat i la Taula d'Accessibilitat de l'Ajuntament de Barcelona

La planificació per fer accessible tota la xarxa de metro està definida per les diferents revisions dels projectes amb criteris d'accessibilitat. Des de l'Oficina Tècnica d'Accessibilitat Universal es duen a terme aquestes revisions que garanteixen el compliment de la normativa i permeten identificar noves necessitats per a la millora contínua, així com aportació de solucions.



Accessibilitat Universal

2021-2022

Formació contínua en accessibilitat per a personal de TMB. La planificació ha permès que l'any passat 1.514 empleats de metro i 512 de bus hagin estat formats en matèria d'accessibilitat i atenció al client amb discapacitat. El 2022 fins i tot la falta de recursos de formació, està planificada per a 480 empleats de diferents àmbits.

2022

Compres d'autobusos elèctrics i d'hidrogen. Compromís de TMB per una flota 100% sostenible i amb criteris mediambientals mitjançant la compra contínua de vehicles amb diverses energies. La nostra Oficina Tècnica incorpora als plec de compra els criteris normatius i de millora d'accessibilitat quant a seients, espais reservats, infraestructura del vehicle i comunicació, garantint que les properes adquisicions siguin més accessibles i inclusives per a tothom.

Com a servei de referència amb entitats de la discapacitat, taules tècniques de diferents àmbits i operadors de transports, participem en:

- Col·laboració amb diferents associacions de l'àmbit com: UNE Normalización de Normas en accesibilidad para la rotulación, Asociación Española de Profesionales de la Accesibilidad Universal, Asociación de Transportes Públicos Urbanos y Metropolitanos.
- Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, participació en el Grup Obert d'accessibilitat.

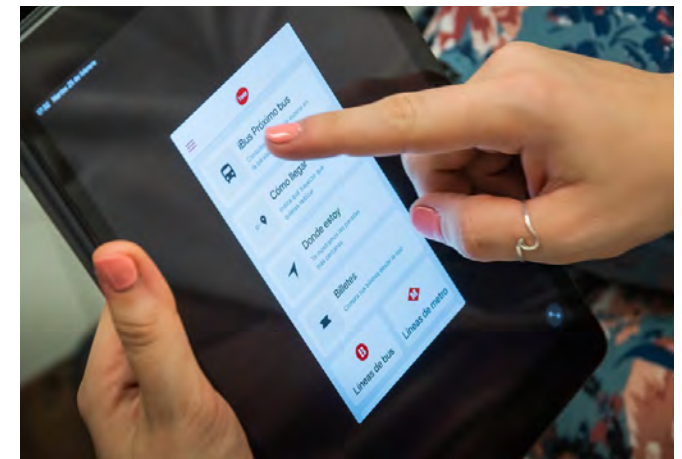
Accessibilitat Universal

Al llarg del 2021 s'han fet les següents accions:

I. Perspectiva de gènere al sistema TMB. La necessitat d'incorporar la perspectiva de gènere des de l'accessibilitat universal i la senyalització del sistema TMB ens ha permès fer una anàlisi que identifica punts de millora a incorporar a la xarxa, tenint en compte que la majoria de persones usuàries del transport públic són dones.

II. Formació NaviLens i Beacons. Finalitzada la implementació del sistema NaviLens a tota la xarxa de metro i bus, i la implementació de Beacons a bord del bus mitjançant l'app de TMB. S'han fet 35 hores de formació en línia als diferents col·lectius de discapacitat visual i afiliats de l'ONCE per donar a conèixer aquestes noves eines digitals orientades a donar servei a les persones amb discapacitat visual.

III. Servei SVisual. Sistema de comunicació per a persones signants. El nou Punt TMB de Sagrada Família incorpora elements en compliment de la normativa en accessibilitat, a més d'afegir com a punt de valor la prioritat a l'atenció a persones amb discapacitat. El sistema de videointerpretació permet la comunicació d'una forma fiable i ràpida entre el personal del Punt i les persones usuàries signants en llengua de signes catalana i espanyola.



Imatge de la funcionalitat "Opcions de guiatge a la parada de bus" (Beacons).

Accessibilitat Universal

V. Formació en atenció a l'usuari amb discapacitat auditiva.

El personal assignat als Punts TMB ha estat format per conèixer les característiques i barreres de comunicació de les persones sordes. La formació ha donat estratègies en l'atenció i recursos comunicatius que permeten la informació i la comunicació amb el col·lectiu. En total han estat formats 37 agents.

V. **Nou punt SOS-Info amb desfibril·lador.** Instal·lat a l'estació de Sagrada Família L2 el moble com a prova pilot que incorpora la normativa d'accessibilitat. Les principals entitats de la discapacitat han participat en la validació del moble, a la vegada que han proposat idees amb l'objectiu d'incorporar-les a l'evolució del nou moble.

VI. **Accessibilitat dels 42 nous trens.** Visites tècniques a la maqueta dels nous trens de les principals entitats de la discapacitat. Els tècnics d'accessibilitat i usuaris han participat en la validació de les característiques implantades d'accessibilitat. Això ha permès aportar idees i millores detectades des de la perspectiva de les persones usuàries amb discapacitat.



Nou punt SOS-Info amb desfibril·lador.



Imatge de l'espai reservat de l'interior dels nous trens.

Accessibilitat Universal

VII. Protocol d'evacuació a línies convencionals i automàtiques.

Juntament amb el Centre de Seguretat i Protecció Civil, CCM, Cap de línies automàtiques, Supervisors i Comandaments del servei, s'ha establert un protocol en matèria d'accessibilitat que garanteix l'evacuació a persones amb discapacitat dintre de l'entorn de metro en cas d'incidència. Aquest protocol ha estat publicat al gestor documental per posar-ho en coneixement de tot el personal de la Prestació del servei i Operació.

VIII. **Caminadors a bus per rampa.** Valoració tècnica en l'ús de caminadors a bus per rampa. La finalitat de l'estudi és proposar un canvi al reglament de viatgers de l'AMB. La proposta del nou reglament incorpora l'accés amb escúter, caminadors, cotxets de bessons i cadires de posicionament per rampa.

IX. **Economia circular.** Gestió amb criteri d'economia circular d'elements reciclats a TMB, fent ús d'elements ja utilitzats per a la seva finalitat i cercar nous possibles usos en forma d'innovació i creació de nous elements d'accessibilitat, que es puguin implantar a la xarxa de metro o bus. Com a proposta s'inicia l'anàlisi de la creació de recolzaments isquiàtics i reposabraços.



Imatge de l'estudi de l'ús de caminadors a les rampes del bus.

Accessibilitat Universal

X. Estudi de gestió i resolució de conflictes. En col·laboració amb la Universitat de Girona i la Fundació TMB, s'han analitzat els principals conflictes amb les persones usuàries amb l'objectiu d'identificar accions de millora a la comunicació per tal de resoldre'ls. L'anàlisi proposa la figura del mediador per a la resolució del conflicte.

XI. Prova pilot de senyalització Braille en parades de bus i estacions de metro. Col·locació de senyalització Braille a l'entorn de la marquesina de bus i als passamans de les escales de pedra a metro. Aquesta senyalització permetrà informar de les línies de parades a bus i de la línia i destinació a les estacions de metro.

XII. Senyalització de prioritat absoluta. Prioritzar l'ús d'ascensors per a persones usuàries de cadires de rodes i persones amb mobilitat reduïda. El civisme i la prioritat a l'ús dels ascensors era una reivindicació per part de les principals entitats de discapacitat física i especialment de les persones usuàries de cadira de rodes. Finalitzada la prova pilot a La Sagrera L9N/L10N amb èxit, es va implementar aquesta senyalització al llarg del 2021 a les Línies Automàtiques.

XIII. Signatura de conveni marc amb COCEMFE. Col·laborar, juntament amb altres participants de diferents àmbits, en la sol·licitud de la modificació del Reglament internacional 107 en la fabricació d'autobusos.



Imatge de la prova pilot de senyalització Braille a la parada de bus PI. Espanya - FGC.

**Mobilitat
amb
valors**

FUNDACIÓ **TMB**